

Årsrapport 2019 Trafoen / 18pluss



Innhold

Trafoen:	3
Tanker bak Trafo-opplegget	3
Sikkerhetshallen	4
18pluss.....	5
Trafo/18pluss-samarbeidet	5
Samarbeidspartnere og styringsgruppe	6
Instruktører 2019	7
Budsjettrammer	9
Link til oppgaven til alle.....	11
Aktivitet 18pluss.....	11
18pluss kursene.....	11
Instruktørsamling	13
Skolebesøk og samarbeid.....	13
Videregående	13
Lærlinger.....	14
Universitetet.....	15
Ungdom fra politiet og konfliktrådene.....	15
Andre aktiviteter	15
Nyttårsaksjonen 2018	15
Arendalsuka 2019.....	15
Event Øvrebø og Event Iveland	15
Norges Handikapforbund Agder	16
Besøk hos oss	16
Faglig oppdatering.....	17
Trafikksikkerhetskonferansen i Agder.....	17
Trygg trafikk konferansen 2019.....	17
Best konferansen til SVV	17
Resultatkonferansen for trafikksikkerhet 2019.....	17
Mediakurs hos 07Media.....	18
Kommunikasjonskurs Gardermoen.....	18
Endringer fra 2018.....	18
Endringer i instruktørgruppa.....	18
TS gruppe Agder	18
Oppsummering og utfordringer	18

Trafoen:

Trafoprojektet startet som et trafikksikkerhetsprosjekt i Kristiansand 17. mars 2005 og ble gjort permanent i 2007.

Tiltaket har som målsetting å påvirke deltakernes bevissthet, oppfatning og holdning til risiko, samt øke forståelsen for årsak til – og konsekvensen av ulykker. Navnet TRAFØ kommer fra ordet transformasjon, som betyr endring /forandring.

Geir Sundet var leder av Trafoen de 9 første årene. Da han sluttet i november 2013 tok Marit Bech Olsen over ansvaret for begge trafikksikkerhetstiltakene, Trafoen og 18pluss.

Leder har det overordnede ansvaret for Trafoen og 18pluss, mens en fast ansatt veileder organiserer bruken av Trafoen, har det pedagogiske ansvaret for instruktørene der og er selv instruktør. Veileder i Trafoen har også ansvar for drift og vedlikehold av tiltakets webside.

Trafoen har i dag totalt 6 instruktører. Det er Agder fylkeskommune som finansierer og eier tiltakene, mens ansettelsesforholdet for Trafo og 18pluss ansatte ligger hos Skandinavisk Trafikksenter.

Du kan eventuelt finne mer om Trafoens Bakgrunn og historikk på hjemmesiden:

www.trafoen.no

Vår visjon: *Vi vil at du skal overleve!*

Tanker bak Trafo-opplegget

Den pedagogiske tenkingen bak Trafo-opplegget bygger på et ønske om størst mulig egenaktivitet og engasjement blant deltakerne. Man søker å nå holdninger og selvinnsikt gjennom mobilisering av følelser. Dette er helt i tråd med tankene slik de har vært fra oppstarten. Trafoens paroler er **respekt, anerkjennelse og likeverd**.

Vi kan nok ikke endre holdninger hos noen i løpet av en time, men vi kan kanskje pirke borti noe. Gi deltakerne ei spire til noen nye måter å tenke på.

«Det jeg hører glemmer jeg, det jeg ser husker jeg, det jeg gjør forstår jeg.»
Konfucius

Vi har valgt å legge oss på ei nedre aldersgrense for Trafodeltakelse på 15 år, da dette vurderes som nødvendig minstealder hva gjelder modenhet og en viss evne til selvinnsikt. Denne aldersgruppen (15-16 år) er midt i prosessen for holdningsdannelse og tanken er at det er nyttig med innspill om trafikksikkerhet og samtale rundt disse tingene nettopp som en del av denne sosialiseringen.

For øvrig er tanken for alle deltakere at en gjennomgang i Trafoen skal være gjenkjennbart og at det de opplever skal føles relevant for dem. *«Alle kan faktisk havne i ei ulykke»*.

Ønsket er at opplegget skal appellere til både hodet, hjertet og magen, der etter-samtalen ikke skal gi svar eller gjøre bruk av pekefinger, men heller være en arena for deltakernes egne følelser, og for likeverdig samtale. Videre ønsker vi at opplegget skal kunne gi deltakerne noen

nye tanker med på veien og at de blir mer klar over sine egne styrker og svakheter som trafikanter. I tillegg er tanken og ønsket at de skal gå ut døren etter Trafo-besøket med en større og dypere risikoforståelse enn de hadde da de kom og at dette igjen skal gjøre dem mer bevisste på egne valg og handlinger i trafikken, enten de er 15, 18 eller 60 år.

Sikkerhetshallen

Våren 2019 åpnet vi den nye Sikkerhetshallen vår. I Sikkerhetshallen har vi lagt hovedfokus på beltebruk og kanskje spesielt på bruk av belte i buss. Vår oppfatning er at ungdom generelt er veldig flinke til å bruke belte i bil, men når det kommer til buss er svarene noe helt annet. Gjennom praktiske oppgaver, refleksjon og bilder/videoer prøver vi å vise hvor viktig selene er også i buss. Etter evalueringene å dømme så lykkes vi i stor grad med å få frem budskapet og vi opplever at mange av elevene virkelig får en aha-opplevelse på dette feltet. Elevene får blant annet se hvor mye de veier i fart og de får prøve en bråstopp i 7-8km/t. Normalt er opplegget vårt for 10.trinn nå at vi har 1 time i Trafoen og 1 time i sikkerhetshallen.

Sikkerhetshallen har stort potensiale for å skreddersy opplegg og temaer til andre grupper også. Blant annet kan vi sette opp en promilleløype her.

Allerede har ca 1000 personer vært på besøk i sikkerhetshallen og hatt et opplegg her. Vi har stor tro på at denne bruken bare vil øke.



18pluss

18pluss er et modulbasert kurs, der Trafoen er den ene modulen. Skadestedsbehandling og Banekjøring med bil er de andre.

Målgruppa til 18pluss er ungdom mellom 18-25, som har sertifikat klasse B og hører hjemme eller går på skole i Agder.

18pluss går et skritt lenger enn Trafoen, der følelsene stimuleres i større grad. 18pluss kurset er praktisk, og ungdommene dras med gjennom handlinger der de opplever situasjoner fysisk.

De møtes ved ankomst i klasserom, der de risiko vurderer seg selv etter en skalering. De deles deretter inn i tre grupper a maksimum seks stykker. Målet er å få gruppen blandet med tanke på hvilken type risikotager man selv mener man er. Gruppene ruller så mellom de tre postene, banekjøring, skadested og Trafoen. Det brukes 75 min på hver post.

Vi ønsker ingen belæring og ingen pekefinger. Respekt, anerkjennelse og likeverd er viktig for oss. Formålet er at den enkelte deltaker skal få en dypere kunnskap om sin egen risiko for å havne i en trafikkulykke, gjennom å få noen opplevelser i de praktiske øvelsene.

18pluss har en egen nettside <http://18pluss.no/> og en Facebook side der man ønsker daglig aktivitet, <https://www.facebook.com/18pluss.no/>

I Norge har vi systematisk Trafikksikkerhetsopplæring helt fra barnehagealder og frem til og med ungdomsskolen. Den obligatoriske opplæringa for alle slutter den dagen vi får førerkortet. Dette er et tankekors når vi vet at de 10 farligste årene i trafikken er årene mellom 15 og 25 år. I denne perioden er trafikkulykker en av hovedårsakene til død og alvorlig skade.

I 2019 omkom 79 menn og 31 kvinner. Det betyr at over 71 prosent av de omkomne var menn. Dette er i tråd med gjennomsnittet de siste 10 år. Dødsfall i trafikken øker mest i aldersgruppen 25-44, mens det er størst nedgang i gruppen 45-64 år. I 2019 var det dobbelt så mange bilpassasjerer som omkom enn året før. Det er likevel fortsatt flest bilførere som dør i trafikken.

Trafo/18pluss-samarbeidet

18pluss-prosjektet ble utviklet og kom i stand ut ifra Trafo-konseptet og Trafoen har vært en av tre moduler på 18pluss-kursene helt fra oppstarten av disse i 2006.

Trafoen og 18pluss er tette samarbeidspartnere og de aller fleste instruktørene som jobber i Trafoen jobber også for 18pluss.

Lederen av Trafoen/18pluss og veilederen i Trafoen jobber tett sammen i team og avlaster hverandre når det trengs. Vi legger stor vekt på å markedsføre hverandre når vi er ute. Ofte reiser vi sammen både på skolebesøk, arrangementer og møter med samarbeidspartnere.

Vi utfyller hverandre godt og ser at det er positivt i mange aspekt å være to. Det tette samarbeidet gjør i tillegg begge tiltakene mindre sårbare.

Samarbeidet gjør også at vi kan ha gode, faglige drøftinger. Dette bidrar igjen til videreutvikling – noe som er en styrke for begge trafikksikkerhetstiltakene.

Samarbeidspartnere og styringsgruppe

Trafoen og 18pluss har felles styringsgruppe og har i stor grad også de samme samarbeidspartnere. De 3 Nullvisjonslederne, Trygg Trafikk, Statens Vegvesen, Vest-Agder fylkeskommune, ungdom- og vgs skolene, kriminalomsorgen og Skantraf er de gruppene vi samarbeider mest med. I 2018 utvidet vi samarbeidet med opplæringskontorene i begge fylkene. Samarbeidet med alle disse instansene har fungert veldig bra og kommer til å fortsette i 2020.

På styremøtet 2. mars 2018 ble det vedtatt at styringsgruppa skal endres til kun å bestå av representanter fra Fylkeskommunen, Statens Vegvesen, Skantraf og tiltakenes ansatte. Styringsgruppas mandat vil i hovedsak være budsjett og mål/måloppnåelse. Styringsgruppa har i 2019 hatt to møter, i januar og november. Grunnet endringer i forbindelse med sammenslåing av Agder fylkene og organisasjonsendringer i SVV vil styringsgruppa endres fra januar 2020. Ny leder er Leiv Egil Thorsen.

I tillegg er det opprettet en arbeidsgruppe som skal hjelpe tiltakene med å være døråpnere inn i sine system og hjelpe med markedsføring av tiltakene i sine organisasjoner. Gruppa har hatt tre møter i 2019, januar, april og juni. Det er uklart om denne gruppa vil fortsette, og endringer vil bli gjort på deltakere dersom en tilsvarende gruppe skal dannes.

Styringsgruppa 2019 har bestått av følgende deltakere:

Navn	Virksomhet
Vidar Ose – leder	Vest-Agder fylkeskommune
Dagfinn Fløystad	Statens veivesen Vest-Agder
Inge Sørhaug	Skandinavisk Trafikksenter
Anette Risvand Fossheim	Veileder Trafoen, sekretær
Marit Bech Olsen	Leder 18pluss/Trafoen, sekretær

Arbeidsgruppa våren 2019 har bestått av følgende deltakere:

Navn	Virksomhet
Steinar Sørheim	Vest-Agder fylkeskommune
Paal Ove Sodefjed	Trygg Trafikk
Odd Anders Magnussen	Statens Vegvesen
Yngvar Aas	Politiet
Julie Runde Krogstad	Aust-Agder fylkeskommune
Anette Risvand Fossheim	Veileder Trafoen, sekretær
Marit Bech Olsen	Leder 18pluss/Trafoen, sekretær

Instruktører 2019



Marit Bech Olsen
Leder 18pluss/Trafoen



Anette R. Fosshem
Veileder Trafoen



Peter Zaar
Sikkerhetsansvarlig banen
18pluss



Morten Bech Olsen
Modulansvarlig skadested
18pluss og veileder Trafoen



Carina Bech Jahnsen
Veileder Trafoen



Eivind Jensen-Tveit
Veileder Trafoen



Ingeborg Skretting Hasli
Sikkerhetsansvarlig banen
18pluss og veileder Trafoen



Terje Smith Homme
Instruktør banen



Tommy Tofteland
Veileder Trafoen



Glenn Erik Jakobsen
Instruktør banen



Camilla Bjornes
Instruktør banen



Kristian Skår
Instruktør banen



Enrico Høyvang Sole
Instruktør banen



Håkon Langeland
Instruktør banen



Rainer Elmer Sterner
Instruktør banen.

To av instruktørene slutter etter denne sesongen, Ingeborg og Tommy. Vi takker for godt samarbeid og ønsker dere lykke til med nye utfordringer. To nye instruktører er under opplæring og vil være klare ila våren 2020.

Budsjettrammer

Trafoen hadde et budsjett for 2019 på ca 1,3 mill kr og 18pluss sitt budsjett er på kr 1,6 millioner. Dette er midler som dekker vedlikehold og drift. Nyanskaffelser og utvidelser er det imidlertid ikke rom for.

Da Samferdselsdepartementet utlyste midler til lokale trafikksikkerhetstiltak i 2018 sendte vi inn en søknad om midler til en egen sikkerhetshall som vi kunne sette opp i nærheten av Trafoen. Vi fikk innvilget søknaden og fikk tildelt kr 500 000,-. Skantraf ga oss mulighet til å sette opp et midlertidig brakkebygg ved siden av Trafoen.

11.mars åpnet samferdselsminister Jon Georg Dale den nye sikkerhetshallen.

<https://radio.nrk.no/serie/distriktsprogram-soerlandet/DKSL01004919#t=45m9s>

<https://www.nrk.no/sorlandet/skal-bevisstgjore-unge-trafikanter--1.14467636?fbclid>

Da det også i 2019 var mulighet til å søke Samferdselsdepartementet om midler til lokale trafikksikkerhetstiltak, søkte vi på nytt. Denne gangen søkte vi om midler til å lage en variant av Trafoen som kan tas med ut i distriktene til de ungdommene vi ikke når med et besøk her grunnet logistikk og avstand. Vi fikk også denne gangen tildelt midler, totalt 350.000 kr. Dette prosjektet er vi godt i gang med:

I august kontaktet vi Christian Wulff som lagde filmene vi har i Trafoen i dag. Etter litt frem og tilbake ble vi enige om at skal vi ta Trafoen med oss ut, så kan VR-briller være en mulighet til å fremskaffe noe av den samme effekten som filmene i Trafoen gjør. Med VR-brillene på kommer man tett på situasjonen og du kan snu deg rundt og se 360 grader på samme måte som inne i Trafoen.

For å få dette til var vi nødt til å lage filmene fra akutten og minnestunden på nytt med et spesialkamera. Vi brukte samme manus og lokasjoner som på filmene i Trafoen. Christian tok hånd om alt det tekniske mens vi ordnet skuespillere, statister og rekvisitter. Turgruppa i Søgne stilte også denne gangen mannsterke opp som statister i minnestunden. Mange av disse var også med for 3 år siden og er nå som erfarne skuespillere å regne. I tillegg fikk vi hjelp av over 40 ungdommer fra håndballgruppa i Randesund Idrettslag som også var med på minnestund-innspillingen.

Akutten stilte nok en gang velvillig opp med traumeøvelse som vi kunne få filme og filme. 18pluss-instruktøren vår; Camilla Bjornes, var markør og Ane Lee og Jonas R Andresen som er med i Trafofilmene, stilte opp som ambulanspersonell denne gangen også. Det gjorde at vi slapp å filme ulykken på nytt. Den filmen klarte Christian å klippe sammen til VR-film digitalt.

Medic Makeup Norway gjorde også denne gangen en kjempejobb med sminken. De er utrolig grundige i sitt arbeid og brukte blant annet flere timer i Trafoen i forkant for å studere tidligere innspilte filmer.

I skrivende stund er filmene fortsatt ikke helt ferdigklippet. I løpet av januar 2020 håper vi å få filmen ferdig og få testet konseptet ut på ulike grupper. Vi er veldig spente på om denne metoden blir så bra som vi håper og tror den vil bli.

Gjennom årenes løp har Trafoen vært brukt av deltakere fra flere ulike arenaer. I starten var det kun et tilbud til kjøreskoler der elever som er på glattkjøring får benytte opplegget. I dag er situasjonen annerledes, da bruken av Trafoen har økt betraktelig.

I 2019 har 2024 personer vært igjennom Trafoen. Det er ny besøksrekord, med en økning i forhold til i fjor på over 250 personer. Hovedårsaken til dette er at Ufo Skantraf har tatt inn Trafoen i deres etterutdanningskurs. I tillegg har både Klasse B og ungdomsskolene økt i antall besøkende.

TRAFØEN TOTALT ANTALL:				20 905		
2005 - 2013	Frem til 29.10.13	Deltakere	10 155			
	Frem til 29.10.13	Gjester	447			
	29.10-31.12	Klasse B	114			
Årstall:	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Klasse B	912	885	772	683	764	780
18pluss	182	175	164	163	173	162
Ungd.fra politi	41	12	0	14	4	8
Kriminalomsorge	0	35	47	59	27	29
Ung.skolene	207	282	335	491	429	501
YSK	50	68	89	184	137	68
UIA/SVV	27	81	35	27	25	45
Logistikk	0	0	17	0	0	
Andre	39	13	98	190	84	144
Videregående				16		
Bedriftskurs					58	28
Lærlinger					71	79
Etterutdanning						180
Totalt	1 458	1551	1557	1 827	1 772	2024

1.halvår 2017 = 1076 stk

1.halvår 2018 = 1093 stk

1.halvår 2019 = 1200 stk

Aktiviteten i Trafoen øker jevnt og trutt. I forhold til i fjor har økningen i 2019 vært på over 14%!

Vi har nå kontakt med alle trafikk valgfag-klassene ved ungdomsskolene i Kristiansand kommune i tillegg til noen av nabokommunene, bl.a Vennesla, Birkenes og Lillesand. Vi fortsetter tilbudet med doble timer til skoleklassene. Det at de kan komme to grupper om gangen gjør det mye enklere for skolene og få det til. Vi tar da 6 elever i Trafoen mens de 6 andre

elevene får et opplegg i sikkerhetshallen. Etter 1 time bytter gruppene plass og til slutt ber vi dem evaluere opplegget kort skriftlig, anonymt. Disse evalueringene går vi igjennom og sender dem også til læreren. På denne måten får elevene satt ord på opplevelsene sine og blir bevisst på hva de har lært. I tillegg er dette en fin måte for oss å videreformidle inntrykkene elevene har av Trafoen. Det er også veldig motiverende for oss instruktører å lese disse tilbakemeldingene fordi vi her ser at budskapet vårt når frem hos de aller fleste.

Vi har godt samarbeid med Kriminalomsorgen som kommer med grupper som soner for brudd på Veitrafikkloven. I tillegg har politiet i regionen også sendt ungdommer til oss.

I 2018 startet et systematisk samarbeid med flere av opplæringskontorene. Dette har fortsatt i år. Flere opplæringskontor har satt trafikkopplæring som obligatorisk og alle de lærlingene som ikke har sertifikat klasse B har blitt kalt inn til Trafoen. Vi har forsøkt å møte ønsket om å legge disse besøkene utenfor arbeidstid, noe som har hjulpet på fremmøte. Det er likevel en utfordring at disse lærlingene ofte må reise langt og er avhengig av andre eller kollektivtransport. Tilbakemeldingene fra lærlingene som kommer er imidlertid veldig gode. Dette er for det meste gutter som kjører mye og som blir sterkt preget av kulturen i firmaet de jobber i. Hvordan trafikksikkerhetskulturen er, varierer mye skal vi tro lærlingene.

[Link til oppgaven til alle](#)

I september 2017 startet vi med å legge til rette for at alle gruppene som besøker Trafoen skal få oppgaven sin sendt som sms til seg selv når det er gått en stund. Dette har klasse B elevene fått helt siden starten, men det har ikke blitt implementert hos andre grupper etter hvert som de har kommet til.

Nå i 2019 har absolutt alle som har besøkt Trafoen registrert seg elektronisk med navn, fødselsår og telefonnummer.

Dette gjør at databasen over besøkende gir oss flere muligheter og at alle besøkende får en påminnelse om besøket hos oss etter 3, 6 eller 12 måneder avhengig av hvilken gruppe de tilhører.

Aktivitet 18pluss

18pluss kursene

Vi har hatt 10 kurs med totalt 180 plasser tilgjengelig i år. Totalt antall deltakere i år er 162, noe som betyr at det i snitt har vært 1,8 ledige plasser på kursene, noe lavere fravær sammenliknet med 2018. De fleste deltakerne i år har tatt kurset som obligatorisk, enten som student, lærling eller som deltaker i Nullvisjonens ungdomsprosjekt. 10 % av deltakerne har vært egenpåmeldte i 2019.

Deltakere fra 14 av 15 kommuner i Vest-Agder, tilsvarer 79 % av deltakerne.

Deltakere fra 11 av 15 kommuner i Aust-Agder, tilsvarer 19 % av deltakerne.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	total
Antall kurs	3	5	5	6	5	7	10	10	11	10	10	10	11	10	113
Antall deltakere	61	63	74	87	88	117	139	173	182	175	164	162	173	162	1820

Kursdato 2018	Antall deltakere	Kommuner representert / deltakere fra
27.april	16	Kristiansand, Søgne, Vennesla, Grimstad, Arendal, Gjerstad, Lillesand, Tvedestrand Alle deltakerne er lærlinger på storbilfag og bilfag
7.mai	18	Kristiansand, Flekkefjord, Lyngdal, Søgne, Songdalen, Vennesla, Audnedal, Grimstad, Iveland, Risør Deltakerne er deltakere på Nullvisjonens ungdomsprosjekt, lærlinger på bilfag, storbilfag og fagopplæring Sør
21.mai	16	Kristiansand, Søgne, Vennesla, Mandal, Lindesnes, Bygland, Grimstad, Tvedestrand, Vegårshei Deltakerne er lærlinger fra storbilfag, bilfag og fagopplæring sør. Det er også selvpåmeldte. På dette kurset deltar også en av de nye instruktørene i Trafoen
28.mai	17	Kristiansand, Hægebostad, Lindesnes, Lyngdal, Mandal, Marnardal, Vennesla, Birkenes Deltakerne er lærlinger på fagopplæring sør, bilfag, storbilfag
4.juni	16	Kristiansand, Vennesla, Songdalen, Mandal, Audnedal, Marnardal, Åseral, Vinje Deltakerne er lærlinger på fagopplæring sør
15.juni	18	Kristiansand, Audnedal, Kvinesdal, Marnardal, Songdalen, Hægebostad, Lyngdal, Åseral, Mandal, Birkenes Deltakerne er deltakere på Nullvisjonens ungdomsprosjekt, lærlinger på storbilfag og fagopplæring sør
24.august	11	Kvinesdal, Mandal, Søgne, Songdalen, Marnardal, Tvedestrand, Arendal, Lillesand Deltakerne er lærlinger på storbilfag og EBA Agder samt egenpåmeldte
3.september	17	Kristiansand, Kvinesdal, Hægebostad, Søgne, Mandal, Marnardal, Farsund, Risør, Grimstad, Froland Deltakere er lærlinger fra Fagopplæring Sør og EBA Agder
21.september	14	Kristiansand, Kvinesdal, Marnardal, Åseral, Mandal, Søgne, Songdalen, Arendal Deltakere er lærlinger fra Fagopplæring Sør og EBA Agder
24.september	19	Kristiansand, Søgne, Songdalen, Vennesla, Mandal, Risør, Lillesand Deltakere er lærlinger på Bilfag

Instruktørsamling

Vi har hatt to fagsamlinger med instruktørene, en i april og en i november. Temaet på april samlingen var kjøreteknisk på banen, kommunikasjon i bilene samt at alle instruktørene fikk prøve seg på skadestedsøvelse. Sikkerhet settes høyt på våre samlinger, og praktiske øvelser som gjenspeiler metodene vi bruker på kursene benyttes også på egne samlinger.

I november var fokuset kommunikasjon. Dette er et gjentakende tema på høstsamlingene. Vi prøver oss på ulike metoder og rollespill for å bli klarere i kommunikasjonen under kursene. I år måtte gruppene legge puslespill der de ikke fikk kommunisere med ord i første runde, men fikk lov å snakke sammen for å løse oppgaven i runde to. Instruktørene fikk også prøve seg i en hinderløype der de måtte føre en på gruppa gjennom løypa ved å forklare hindrene. Deltakeren de førte igjennom hadde bind for øynene, samt at han/hun måtte holde en hjulvisp i gang under hele turen. Hjulvispen skulle tilsvare bilkjøring, og var et forstyrrende element i kommunikasjonen både for avsender og mottaker.

Vi avsluttet høstsamlingen på Kutoppen i dyreparken, der vi laget vår egen treretters middag. Før middagen fikk vi lov til å bli bedre kjent med lemurene, og flere av oss opplevde dette som dagens høydepunkt.

Første samling i 2020 vil være lørdag 4.april.

Skolebesøk og samarbeid

Ungdomstrinnet

Vi har hatt mange skoler på besøk i Trafoen og sikkerhetshallen i år. At vi har fått vår egen sikkerhetshall gjør at vi kan booke mer fritt og det er dermed lettere å møte skolenes ønske. Vi har prøvd å få de inn i normal arbeidstid så langt det lar seg gjøre. Skoler som har vært her dette året er: Fiskå, Havlimyra, Karuss, Drottningborg, Grim, Lillesand, Vennesla, Oasen, Lindebøskauen, Samfundet, Torridal, Iveland, Tangvall, Holte, Ve, Tinntjønn, Haumyrheia og Vigvoll.

I tillegg til besøk her hos oss har vi i september deltatt på trafikkdager arrangert av Nullvisjonen på ungdomsskolene i Søgne.

Videregående

Vi har deltatt på trafikksikkerhetsdager på videregående skoler i hele Agder; Vågsbygd, Kvadraturen, Flekkefjord, Dahlske, Vennesla, Søgne, Lister regionen samlet og Øvrebø. Det varierer noe på hva vi leverer på disse dagene, men vi prøver å ta med oss metodene vi bruker når deltakerne er hos oss, minst mulig teori og mest mulig aktivitet. Vi har brukt ulike skaleringer, ordsky og kahoot for å få frem risikofaktorer i trafikken i tillegg til å presentere 18pluss kurset. Vi har også hatt med oss promilleløypa der dette har vært mulig. Tiden vi får til rådighet og størrelsen på gruppene samt lokalet, styrer en del i forhold til hva vi kan bruke av metoder.

I november hadde vi besøk av lærere fra Vennesla vgs i Trafoen og i sikkerhetshallen. Dette besøket medførte at Vennesla vgs har bestemt seg for å komme med 7 klasser fra omsorgslinja våren 2020. Elevene skal i Trafoen, sikkerhetshallen og ha en stasjon med førstehjelp. For å gjennomføre dette har vi fått hjelp av Nullvisjonen Agder.

I desember hadde vi elever fra Vennesla vgs transportlinja på besøk i Trafoen. Dette var voksne elever med fremmedspråklig bakgrunn. Tilbakemeldingen fra elevene var svært god.

De videregående skolene i Aust-Agder startet fra skoleåret 2018-2019 et nytt opplegg der to elever på hver vgs skole er blitt ansatt som trafikkambassadører av fylket, og har ansvar for å arrangere ulike arrangement på sin skole. Vi stilte på samlingen på Fevik i juni der vi fikk presentere våre tilbud til skolene. Så var det opp til representantene å booke oss til opplegg på sin skole. Vi har hatt flere henvendelser fra ambassadørene og har vært invitert til Dahlske i to omganger, vært på Tvedestrand der også elevene fra Åmli møtte, og avsluttet året på Risør vgs der de inviterte til «After ski». Vi har tatt opp Rus og trafikk på alle besøkene våre i vgs.

Vi arrangerte også en trafiksikkerhetsdag sammen med Nullvisjonen på Evje Folkehøgskole i oktober. Full dag for alle elevene. Elevene rullerte her mellom tre stasjoner med ulike tema innenfor trafikk.

Lærlinger

Det har vært rettet stort fokus mot opplæringskontorene fra vår side i 2018, og fortsatte i 2019. Vi ser at lærlingene er en utsatt gruppe, samtidig som vi har tro på at tilbudet om trafiksikkerhetskurs må gjøres obligatorisk for at ungdommene skal ta det.

I oktober 2018 hadde vi besøk fra opplæringskontoret Fagopplæring Sør her hos oss. De vedtok under besøket at dette fra nå er obligatorisk for sine lærlinger. Vi opplever ofte at om vi bare får tak i de som gjør vedtak, og får de til å komme og se selv hva vi gjør, da er det mye lettere for dem å si «ja, dette vil vi ha.» Vi har i vår hatt alle lærlingene derfra på kurs.

I november ble vi invitert til fire samlinger med Fagopplæring Sør, to i Mandal og to i Kristiansand. Vi har denne gangen ikke bare møtt de nye lærlingene, men også instruktørene ute i bedriftene som har lærlinger. Vi håper dette vil gjøre det enda lettere for lærlingene til å få fri fra læreplassen for å ta kurset. De nye lærlingene herfra er allerede tildelt plass på kursene våren 2020.

Også lærlingene på Opplæringskontoret Transport og Logistikk Agder har fått kurset obligatorisk fra 2019. Lærlingene har vært på kurs i vår

I august møtte vi på samlingen til EBA-Agder i travparken, og traff der de nye lærlingene. Disse gjennomførte 18pluss kurset ila høsten 2019.

I september tok vi imot 117 lærlinger fra opplæringskontoret OKAB på en dag. 2.års lærlingene var bl.a. i Trafoen og i sikkerhetshallen. Opplæringskontoret bemannet flere stasjoner selv som lærlingene rullerte mellom, og UFO/Skantraf stilte med lærer og hadde en stasjon der lærlingene fikk prøve seg på evakuering og slukking av brann i buss. En svært effektiv og godt gjennomført dag.

Bladet «Anleggsmaskinen» fulgte dagen og hadde 3 hele sider om lærlingene sin samling her. (Nr 07, september 2019.)

Videre denne måneden hadde vi et møte med opplæringskontorene på Sam Eyde vgs, arrangert av fylket. Dette førte ikke til noen avtale om obligatorisk kurs for lærlingene, men vi ble invitert til å holde et innlegg for alle lærlingene og instruktørene under opplæringskontoret for offentlig sektor og gjorde det på samlingen de hadde i november i Arendal kulturhus.

I november gjennomførte vi to fulle dager for lærlinger under opplæringskontoret OTEK Agder. De rullerte mellom tre stasjoner; Trafoen, sikkerhetshallen og førstehjelp. Også dette var dager med svært gode tilbakemeldinger fra lærlingene.

I desember hadde vi besøk fra et nytt opplæringskontor for vår del. Lister opplæringskontor var i Trafoen og i sikkerhetshallen. Besøket ble sterkt for den som var her, og ønsket om å få dette på plass for lærlingene var klart. Vi vil jobbe videre med opplæringskontoret for å få dette på plass ila våren 2020.

Universitetet

Vi inngikk i 2018 for første gang et samarbeid med Universitetet i Agder, Fakultetet for helse og idrettsvitenskap. Alle studentene på Folkehelse har i vår 2019 vært igjennom Trafoen og sikkerhetshallen.

Vi hadde i forkant av kursene et møte på UiA der vi ble enige om at vi etter gjennomført kurs skulle ha en halv dag sammen med studentene. Fokuset her skulle være todelt; «Trafikksikkerhet i et folkehelseperspektiv» og metodebruk.

Det er inngått tilsvarende avtale for våren 2020.

Ungdom fra politiet og konfliktrådene

Vi har i flere år hatt et godt samarbeid med politiet og konfliktrådene i forhold til ungdom under 18 år som har blitt tatt for brudd på vegtrafikkloven. I juni hadde vi besøk av en ung gutt fra Aust-Agder som kom sammen med foreldrene sine. I august fikk vi besøk av 4 gutter fra Hå kommune i Rogaland som kom sammen med SLT koordinatorene i deres kommune. De fikk følge av en gutt som var sendt fra konfliktrådet i Finnmark. Både Hå kommune og konfliktrådet i Finnmark har brukt oss tidligere. Vi er veldig stolte av at de har så tro på opplegget vårt at de ønsker å bruke oss på tross av lang reisevei.

Alle disse ungdommene besøkte både Trafoen og sikkerhetshallen.

Andre aktiviteter

Nyttårsaksjonen 2018

Nyttårsaksjonen ble gjennomført 2.januar. Hensikten med Nyttårsaksjonen er å bevisstgjøre hver enkelt av oss til å stå sammen for å bedre trafikksikkerheten på vegene.

<https://www.fvn.no/nyheter/lokalt/i/jP5dPL/10-dode-i-trafikkulykker-pa-Sorlandet>

<http://www.vaf.no/aktuelt/nyttaarsaksjonen-2019/>

Arendalsuka 2019

Vi startet høsten med deltakelse på Arendalsuka. Vi har vært heldige å få stå på stand sammen med SVV. Vi har stilt med promilleløype og info om rus i trafikken. Vi føler ikke helt at vi treffer vår målgruppe her, men det er helt klart et behov for å få ut kunnskap om temaet vi formidler.

Event Øvrebø og Event Iveland

Vi deltok også i år på arrangementet «Event Øvrebø» sammen med Nullvisjonen Agder. Eventet retter seg mot «hele bygda» og er godt besøkt. Nytt i år er tilsvarende arrangement i Iveland kommune. Her var godt over 40% av bygdas innbyggere på plass til en godt gjennomført kveldsarrangement i september. Vi stilte med Kahoot og flotte premier.

Norges Handikapforbund Agder

Etter Arendalsuka 2019 fikk vi en forespørsel fra Norges Handikapforbund Agder om å stille med et innlegg på deres styremøte i november. De ønsket å sette fokus på medikamentbruk og bilkjøring for deres medlemmer. Mye av ruskjøring i trafikken skyldes medisinerbruk og mangel på kunnskap og ansvar i forbindelse med dette. Etter innlegg på styremøte kom nok en forespørsel. De ønsker å ha dette som tema på årsmøte i mai for alle medlemmene, og vil gjerne ha oss inn som foredragsholder.

Besøk hos oss

Vi har mye besøk av folk som ønsker å vite mer om hva Trafoen og 18pluss er. Vi har som prinsipp at ingen får lov å besøke Trafoen uten å gå igjennom på vanlig måte. Dette gjør at de besøkende får en helt annen forståelse av hva Trafoen er og hvordan den går inn på oss.

Året startet med at Stortingets transport og kommunikasjonskomite besøkte oss 2.januar. De fikk en kort informasjon om hva Trafoen og 18pluss er, samt anledning til å stille spørsmål. Vi er utrolig takknemlige for at de valgte å bruke så mye tid hos oss på sitt sørlandsbesøk. Gruppen deltok også dagen etter på Nyttårsaksjonen, og det var også her tid til en prat om gårsdagens besøk hos oss.

<https://www.vaf.no/aktuelt/stortingets-transport-og-kommunikasjonskomite%C3%A9-paa-reise-i-agder-fylkene/>

<https://www.veier24.no/artikler/transport-og-kommunikasjonskomiteen-startet-det-nye-aret-med-tredagers-tur-til-agder/454689>

<https://www.stortinget.no/no/Representanter-og-komiteer/Komiteene/Transport-og-kommunikasjonskomiteen/?tab=MembersCommittee#primaryfilter>

Januar fortsatte med besøk fra prosjektgruppa for trafikksikkerhet i Iveland kommune, som i vår har blitt godkjent som trafikksikker kommune.

Fagopplæringsjefen og rådgiver i samferdselsavd i Vest-Agder fylkeskommune var her i januar i forbindelse med trafikkopplæring for lærlingene i fylket.

I februar hadde vi besøk av opplæringsansvarlige og HMS ansvarlige for kollektivtransporten i Agder sammen med leder og rådgiver i samferdselsavd i VAF. Målet med besøket var å se om Trafoen kunne implementeres som en del av HMS arbeidet deres.

I september hadde vi besøk av en journalist fra ATL's medlemsblad «Trafikkskolen». Maria Hegland lagde en artikkel i etterkant der hun er svært klar på at Trafoen er et så bra tiltak at «alle burde hatt et besøk der»

https://issuu.com/atlsmedlemsblad/docs/trafikkskolen_4_2019_-_web/1?ff&showOtherPublicationsAsSuggestions=true&hideShareButton=true

I september var 7 personer fra SVV kommunikasjonsavdeling på besøk i Trafo og sikkerhetshall. Vi setter pris på at SVV ønsker å bli kjent med tiltakene våre og håper det vil føre til at flere avdelinger tar turen til oss på sikt.

Rett før juleferien ble vi kontaktet av en student fra trafikkklærerstudiet ved Nord universitet. Hun ønsket å hospitere hos oss noen dager for å se på de pedagogiske virkemidlene og metodene vi bruker. Hun ble med flere grupper i Trafoen og sikkerhetshallen og ble også med på et skolebesøk på en videregående skole.

Faglig oppdatering

Hospitering/besøk

I januar besøkte vi Finland og så på Trafoen i Pori og i Nokia. Vi inviterte med oss kollegaer fra Mindsenteret i Bodø, og fikk på denne måten også gode samtaler med våre kollegaer der. Besøkene i de to Trafoene ga oss enda mer tro på det vi jobber med, og at vi gjør noe riktig. Trafoene i Finland er bygd opp etter modell fra vår, men der stoppet også all likhet. Vi påstår at de har mistet det som virkelig er Trafoen, samtalen i det siste rommet. I Finland var dette blitt ren undervisning og enveiskommunikasjon. Vi fikk foruten besøkene i Trafoen og sikkerhetshallene en innsikt i hva Finland har gjort med trafikkopplæringen, der det meste av trening nå skjer med simulator, og den praktiske kjøretreningen er blitt minimal. I tillegg er også UP lagt ned i Finland. Vi kan spekulere i om dette kan være medvirkende årsaker til at antallet trafikkdrepte øker i Finland.

Trafikksikkerhetskonferansen i Agder

I februar deltok vi Trafikksikkerhetskonferansen i Agder der temaet var «Mennesket i trafikken-små dytt i riktig retning». Konferansen ble ledet av Henrik Syse.

Vi er alle rollemodeller i trafikken. Hva gjør en person til en god rollemodell i forbindelse med trafikksikkerhetsarbeid? Hvem kan være gode rollemodeller for å skape en ønsket adferd i trafikken? Nudging er et engelsk begrep som kan oversettes på norsk som «små dytt i riktig retning» for å oppnå en ønsket atferdsendring og etter hvert en handling. Man kan også si at nudging er å endre menneskers individuelle valg gjennom små og godt gjennomtenkte virkemidler. I trafikksikkerhetssammenheng har man brukt nudging ganske flittig. Men har vi gjort det riktig? Har vi gjort nok? Hva kan vi gjøre bedre?

<https://www.vaf.no/aktuelt/trafikksikkerhetskonferansen-2019/>

<https://www.vaf.no/aktuelt/refleksjon-i-fokus-under-aarets-trafikksikkerhetskonferanse/>

Trygg trafikk konferansen 2019

I februar deltok vi på Trygg trafikk sin årlige konferanse i Oslo.

Temaet i år var aktuelt for oss på mange måter når Agder nå skal bli ett.

- Hva skjer i 2020 når 18 fylker blir til 11? Hvordan skal vi sikre at vi fortsatt er best i verden på trafikksikkerhet etter regionreformen?

Best konferansen til SVV

I juni deltok vi på Best konferansen til SVV i Tønsberg. Oppdatering på nye resultat og rapporter er viktig for oss for å være oppdatert i jobben vi gjør.

Resultatkonferansen for trafikksikkerhet 2019

I juni deltok vi også på Resultatkonferansen til SVV i Oslo.

Konferansen ga god oppdatering, og er viktig med tanke på relasjonsbygging og kjentgjøring av våre egne tiltak.

Mediakurs hos 07Media

I oktober deltok vi på et mediakurs der fokuset var sosiale medier. Hvordan formidle og i hvilke kanaler.

Kommunikasjonskurs Gardermoen

I desember deltok vi på Trafikkforums kurs om kommunikasjon avholdt på Gardermoen, med psykolog Peder Kjøs som foreleser. Her jobbet vi med «hvordan formidle og nå frem med budskap

Endringer fra 2018

Endringer i instruktørgruppa

Da vi startet sesongen 2019 startet vi også opplæringen av to nye instruktører. Vårsesongen har også hatt to helt ferske instruktører som ble ferdige med sin opplæring høsten 2018. Jobben som instruktør ble lyst ut på vår Facebook side og vi gjennomførte intervju med 4 kandidater. De nye instruktørene har fungert bra og ser ut til å trives i gruppa.

Vi startet opplæring med nok en ny instruktør i høst, samt at vi har en som starter opplæring våren 2020 klar

TS gruppe Agder

I forbindelse med sammenslåing av Agder fylkene fra januar 2020 er det opprettet en ny TS gruppe i Agder der vi er representert. Vi har hatt et par møter ila høsten 2019, der vi har jobbet med planlegging av Nyttårsaksjonen 2020 og TS konferansen i Agder 2020.

Oppsummering og utfordringer

Året 2019 har vært travelt på mange måter. Vi bruker fortsatt mye tid på markedsføring ut. Samtidig har deltakerne her økt i antall. Det gir mange arbeidstimer på ettermiddag/kveld og helg. Vi ser at om alle vi tilbyr tiltakene til tar imot, er behovet for flere veiledere tilstede, og antallet 18pluss kurs må økes.

Vi er også veldig spente på hvordan de ny VR-filmene vil fungere og hvordan tilbudet vil bli tatt imot av skoler og grupper i utkantene av Agder. Hvis dette blir så bra som vi håper vil utfordringen bli kapasitet. Hvordan dette kan driftes på en best mulig måte og i en trygg forvisning om at Trafoens grunnverdier følger med, er en av våre store oppgaver den kommende våren.

Styringsgruppa er endret og ny leder fra 1.1.20 er Leiv Egil Thorsen, avd.leder Forvaltning og samfunnssikkerhet i Agder. Ny representant fra SVV vil bli utnevnt i starten av året.

Januar 2020

Marit Bech Olsen
Leder 18pluss og Trafoen

Anette Risvand Fossheim
Veileder Trafoen